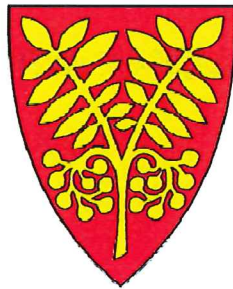

Foreløpig

Organisering av næringsutviklingsarbeidet i Saltdal

Innspill 05.06.13

Siv. ing. Steinar Skogstad

2

Innhold

Innhold	2
Forord	2
Sammendrag og anbefalinger	3
Bakgrunn	5
Næringsutviklingsarbeidet i Saltdal i dag	5
Saltdals-samfunnet; status og utviklingstrekk	9
Analysen; en plattform for utvikling	11
Kjerneoppgaver og tilnærming til en struktur i utviklingsarbeidet	12
Alternative organisasjonsmodeller	13
Konsekvenser av skisserte løsningsmodeller	15
Oppfølging	17
Referanser	17
Vedlegg	18

Forord

Saltdal kommune og Saltin AS har en tid jobbet sammen om å utforme en struktur for det framtidige næringsutviklingsarbeidet i Saltdal. Det foreligger et notat fra en felles arbeidsgruppe.

Partene ønsker at dette materialet skal suppleres og bearbeides fram til et grunnlag for diskusjon og beslutning en organisasjonsmodell for næringsutviklingsarbeidet.

Næringsutvikling gis her en bred tolkning. Den omfatter forhold som berører og styrker nærings- og arbeidslivet i lokalsamfunnet direkte og indirekte.

Undertegnede er engasjert av Saltdal kommune til å bistå i slutføring av en påbegynt prosess, slik at saken kan tas opp til behandling i hhv kommune og Saltin AS.

Materialet er utviklet etter samråd med ulike grupperinger. Informasjon om eksterne foretak er hentet fra åpne kilder. Det tas forbehold om at disse er oppdatert.

Dette er en foreløpig utgave av rapporten.

Bodø, den 05.06.13.

Steinar Skogstad
Siv.ing.

Sammendrag og anbefalinger

1. *Saltdal kommune og Saltin AS har i fellesskap satt næringsutviklingsarbeidet i Saltdal på dagsorden. Siktet er å finne en løsning som utnytter samlede ressurser på best mulig måte. Denne rapporten skal bidra til å slutføre en påbegynt prosess der partene er enige om utviklingsarbeidet bør samles i ett faglig team.*
2. *Næringsutvikling omfatter i denne sammenheng forhold som berører og styrker nærings- og arbeidslivet i lokalsamfunnet direkte og indirekte. Mange jobber med slike spørsmål til daglig både i nærings- og samfunnslivet.*
3. *Saltdal kommune har bl.a. rollen som tilrettelegger av samfunnsmessig infrastruktur og som tjenesteleverandør overfor næringslivet. Næringsarbeidet er knyttet til en felles plan- og utviklingsenhet. Det er en ansatt som også ivaretar kommunens eierinteresser knyttet opp til næringsareal og – bygg. Driften koster ca 0,7 mill kr pr år, ekskl. felleskostnader. Det brukes 0,8 mill kr fra et næringsfond som støtter ulike fellestiltak og virksomheter. I tillegg bevilges tidvis ekstra midler til mer samfunnsrettede utviklingsprosjekt med kortvarige engasjement og eksterne tilskudd. Saltdal kommune bruker relativt små midler på sitt direkte næringsengasjement. Kapasiteten til løsning av primær oppgavene er meget begrenset, noe som påvirker mulighetene for et offensivt og utadrettet strategisk plan- og utviklingsarbeid.*
4. *Utviklingsselskapet Saltin AS (stiftet 2003) skal bistå etablerere og initiativtakere fra ide til realisering, med det formål å skape nye produkter og forretningsmuligheter til lokale bedrifter, arbeidsplasser og nye bedrifter. Saltin AS har hatt spesialkompetanse på etablerer- og bedriftsrådgivning, produktutvikling og industridesign. Selskapet løser også regionale oppgaver / oppdrag. Det er en avtalt arbeidsdeling mellom Saltin AS og kommunen som bl.a. kjøper 1. linjetjenester for etablerere i selskapet. Saltin AS har hatt 3 ansatte, to fra nyttår. Driftskostnadene har lagt på rundt 2,5 mill kr. Ca 60 % av driften finansieres gjennom offentlige kilder, men andelen faste tilskudd / kjøp av tjenester blir stadig mindre. Oppgaveløsningen er mangeartet og naturlig nok påvirket av inntjeningsmuligheter som kommer på etterskudd. Driftsøkonomien blir med dette usikker og likviditetsmessig anstrengt.*
5. *I sum er det 3 – 4 årsverk knyttet næringsutvikling gjennom kommunen og Saltin AS, inklusive noen regionale oppgaver. I tillegg kommer 1 – 2 årsverk på enkeltprosjekt. Ressursinnsatsen er årlig på rundt 4 – 5 mill kr. Virksomheten har en svak basisfinansiering. Oppmerksomheten rettes da naturlig nok mer mot oppgaver med inntektsmuligheter enn omforente, klare og strategiske prioriteringer fra nærings- og samfunnsliv. Utviklingsmiljøet er lite, spredt og sårbart. Det er et godt samarbeidsklima i Saltdal og et potensial for et større engasjement og bedre samhandling om å realisere felles mål.*
6. *Næringsutviklingsarbeidet bør ses i forhold til både bedriftenes og lokalsamfunnets utfordringer og muligheter i et langsiktig perspektiv. Saltdal har hatt stabilitet i folketallet og i utviklingen av næringsliv og sysselsetting. Et velfungerende, regionalt arbeidsmarked og en stor arbeidsinnvandring har bidratt til dette.*
7. *SSBs framskrivinger tyder på at folketallet vil stabilisere seg på rundt 4 700 innbyggere i perioden fram mot 2030, forutsatt en netto innvandring som i de siste 5 årene. Det blir færre i den yrkesaktive delen av befolkningen. Konkurransen om arbeidskraften skjerpes. Dette gjelder ikke minst høgt utdannede mennesker som i tillegg til en interessant jobb også etterspør gode bo- og levekår.*
8. *Saltdals-samfunnet og næringsgrunnet må derfor videreutvikles og fornyes. Det bør brukes ressurser minst på dagens nivå i utviklingsarbeidet. I dette ligger bl.a. følgende kjerneoppgaver som:*
  - *Tilrettelegging av nærings- og samfunnsmessig infrastruktur*
  - *Bedrifts- og etablererservice*
  - *Prosjektutvikling knyttet til prioriterte samfunns- eller bedriftsrettede oppgaver*
  - *Profilering, aktivitetstiltak og fellestjenester*

Mye tyder på at det er gevinster i å samle og målrette oppgaveløsningen. En sikker basisfinansiering av aktiviteten er nødvendig for å få en kraftfull utviklingsenhet. Da kan man også effektivt hente eksterne finansieringsbidrag.

9. *Det er ulike organisasjonsmodeller for lokalt utviklingsarbeid. Alle fungerer i nabokommuner. Saltdal må finne den modellen som passer best ut fra egne forutsetninger og behov. Løsningen bør bl.a. ivareta hensyn som:*
  - *Ivaretar oppgavene som fagetat i næringssspørsmål*
  - *Muligheter for systematisk, offensivt og utadrettet arbeid over tid*
  - *Stimulere til et bredt engasjement og en effektiv samhandling mellom utviklingsaktørene*
  - *En bærekraftig struktur mht økonomi, bemanning og kompetanse – over "kritisk masse"*
  - *Ett godt synlig miljø å forholde seg til, lav terskel for kontakt*
  - *Utnytte eksterne finansieringsmuligheter best mulig*
  - *Legge til rette for og profesjonalisere prosjektarbeid*

10. *All erfaring viser at kommunene må ta et stort økonomisk ansvar for utviklingsarbeidet. Det er da nærliggende å samle ressurser og oppgaveløsning i en kommunal enhet eller et kommunalt foretak. Dette har samme struktur som et AS, men er heleid av kommunen. Kommunestyret er øverste organ / "generalforsamling". Et kommunalt foretak bør bygges opp og driftes med sikte på et godt lagspill både innad i kommuneorganisasjonen og utad med nærings- og samfunnsliv. Et utviklingsforetak bør ha minst 3 faste årsverk og en sikker basisfinansiering gjennom lokale midler. Uten en slik minstestørrelse bør man alternativt vurdere en styrket utviklingsenhet knyttet opp mot rådmannen.*

11. *Det anbefales at foretaksmodellen tas opp til nærmere drøfting innad i kommunen og utad med næringsliv og samarbeidspartnere. Saltdal-samfunnets felles utviklingsarbeid legges da til et kommunalt foretak, her med arbeidstittelen Saltdal Utvikling KF. Opp mot dette foretak og med felles administrativ ledelse, bør det vurderes etablert et Saltdal Prosjekt AS som kan ivareta forretningsmessig prosjektutvikling og konsulentoppgaver. Her bør det også være private medeiere og kapital*

12. *Saltdal Utvikling KF bør:*
  - *kunne etableres fra januar 2014 med et tilhørende selskap Saltdal Prosjekt AS*
  - *bemannes med minst 3 fast ansatte i et flerfaglig team som kan ivareta kjerneoppgavene og samfunnsrettede utviklingsprosjekt. Teamet suppleres med kortvarige engasjement / spesialkompetanse for prioriterte prosjektoppgaver*
  - *samles i et lett tilgjengelig kontorfellesskap med plass til andre som arbeider med felles utviklings- eller aktivitetsoppgaver, helst også noen inkubatorplasser*
  - *organiseres slik at både folkevalgte og bedriftsledere deltar i styrearbeidet, gjerne slik at styret også har en utvidet funksjon som kommunikasjons- og drøftingsarena*
  - *gis robuste budsjettrammer som sikrer handlingsrom, likviditet og egenkapital for ekstern finansiering av felles prosjektoppgaver. Fra første hele driftsår (2014) estimeres en basis budsjettramme på ca 3,2 mill kr, eksklusive pågående prosjektarbeid. Inntektene må i hovedsak komme fra kommunen, dvs. nesten en dobling av dagens ressursinnsats. Dette vil igjen gi grunnlag for eksterne tilskudd.*

Bakgrunn

Fra oppsummeringen

Funksjoner i en ny enhet:

- En ny lederfunksjon som jobber strategisk og utadrettet
- Videreføring av førstelinjetjeneste og inkubatortilbud
- Egen administrativ ressurs
- Egen ressurs saksbehandling
- En kobling mot rådmann og politisk miljø

Organisering:

- Kommunalt foretak, etat, AS eller en kombinasjon
- Et faglig, samlokalisert team, utenfor kommuneadministrasjonen
- Langsiktig, stabil grunnfinansiering

I forbindelse med en ekstraordinær generalforsamling i Saltin AS i desember 2012, tok Saltdal kommune initiativ til et samarbeid om å utvikle en ny struktur for næringsutviklingsarbeidet i Saltdal. Mandatet for en felles arbeidsgruppe ble formulert som et spørsmål: "Hvordan kan vi gjennom utnyttelse av de samlede ressurser få best mulig næringsutviklingsarbeid i Saltdal?"

Det foreligger et notat (1) fra arbeidsgruppen som oppsummerer denne prosessen og som gir noen foreløpige holdepunkt (tekstboks).

Gruppen anbefaler bl.a. at ressursene samles i et faglig team på 2 til 3 personer som jobber med næringsutvikling. Det tilrås at arbeidet videreføres med sikte på å finne en egnet organisasjonsform og konkretisere et grunnlag for å diskutere og ta beslutninger om eventuelle endringer i

dagens struktur.

Det er bl.a. gjennomført en markedsundersøkelse blant næringslivet i Saltdal (30 svar). De viktigste funnene er:

- En aktør / miljø å forholde seg til i forhold til næringsutviklingsarbeidet
- Ressursgrunnlag for helhetlig og langsiktig tenking
- En stilling som arbeider utadrettet med å promotere og jobbe strategisk med næringsutvikling for Saltdal
- Jobbe opp mot infrastruktur og virkemiddelapparat
- Jobbe med gründere og førstelinjetjeneste

Av spørreundersøkelsen framgår at næringslivet savner en helhetlig strategi for utviklingsarbeidet og markedsføring av Saltdal.

Næringsutviklingsarbeidet i Saltdal i dag

Innledning

I lokal nærings- og samfunnsutvikling er det mange aktører som i sum skaper resultater. Bedriftene og arbeidslivet er grunnmuren. Kommunen er også en viktig aktør. Dens roller er bl.a. omtalt slik (KS / Innovasjon Norge):

Aktører i lokal samfunnsutvikling

- *næringspolitisk aktør*, sette en næringspolitisk agenda, påvirke og ha innflytelse på utforming av regional og nasjonal næringspolitikk
- skape gode lokale og regionale politiske *utviklingsarenaer*
- utvikle gode lokale og regionale *samhandlingsformer*
- utforme en *samlet lokal næringspolitikk* tilpasset lokale muligheter og utfordringer
- legge til rette for *entreprenørskap, nærings- og samfunnsutvikling*
- framstå som *næringsvennlige* og gi gode kommunale tjenester

I tillegg kommer andre utviklingsaktører / -miljø, herunder tredje (frivillig) sektor som - ikke minst i Saltdal – bidrar til og kompletterer kommunens innhold og tiltrekningskraft

16

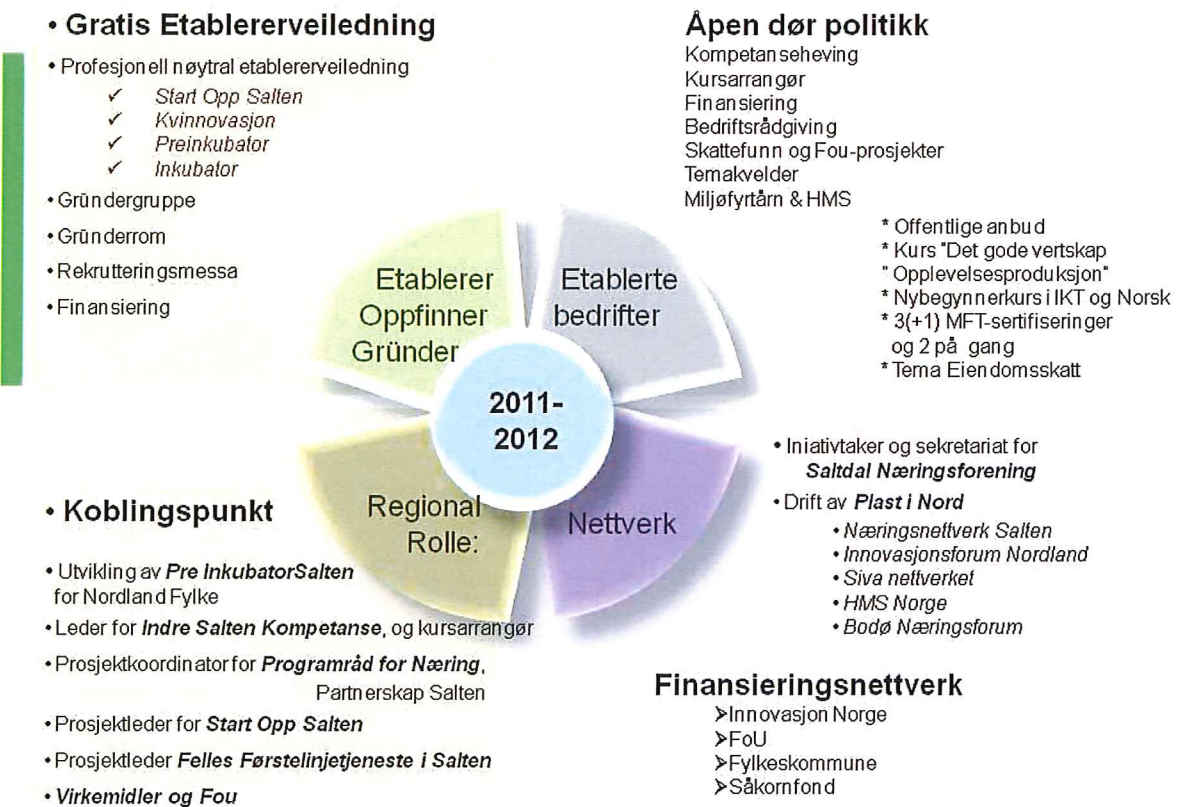
De lokalsamfunn som lykkes best, er ofte de som evner å jobbe effektivt sammen om felles mål. Godt lagspill mellom hovedaktørene gir positive resultat.

En slik erkjennelse antas å ligge i initiativet om å sette utviklingsarbeidet på dagsorden.

Saltdal kommune og Saltin AS som næringsutviklingsaktører

Kommunens næringsarbeid er knyttet opp til enhet for Plan og utvikling¹. I næringsarbeidet ligger bl.a. Strategisk næringsplan (ajourhold og oppfølging), tilrettelegging infrastruktur, behandling av nærings saker for næringsstyret/formannskapet, forvaltning av industribygg og leieavtaler og medvirkning i kommunale utviklingsoppgaver..

Saltin AS er et utviklingsselskap som skal bistå etablerer og initiativtakere fra ide-fase og fram til realisering, med det formål å skape nye produkter og forretningsmuligheter til lokale bedrifter, arbeidsplasser og nye bedrifter. Selskapet ble etablert i 2003 og har på mange områder også et regionalt arbeidsfelt..

Aktiviteter i Saltin AS, 2011 - 2012

¹ PLUT, planenhet: kommuneplan, arealplan, reguleringsplan, byggesaksbehandling, kart/oppmåling, næring, landbruk og miljø.

Arbeids- og rolledeling mellom kommunen og Saltin AS framgår av en samarbeids- og tjenesteavtale fra 2010 (2).

Saltdal kommune	Saltin AS
<p><i>Rolle og oppgaver:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Være en næringsvennlig kommune - Utvikle / teknisk / økonomisk legge til rette nærings- og samfunnsrettet infrastruktur generelt og for enkeltvirksomheter - Utarbeide en strategisk næringsplan (SNP) i samarbeid med næringslivet, samt oppfølging av kommunens rolle i vedtatt plan - Tiltrekke ny næringsvirksomhet og bidra til å opprettholde / utvikle eksisterende arbeidsplasser - Bidra til god samhandling med andre offentlige utviklingsaktører - Initiere og gjennomføre samfunnsrettede utviklingsprosjekt - Gi økonomisk støtte til nyetableringer og bedriftsutvikling i eksisterende bedrifter <p><i>Bemanning næringsarbeidet:</i> en person + administrative støttefunksjoner</p> <p><i>Driftsbudsjett (2012):</i> ca 683 000</p> <p><i>Kommunalt næringsfond:</i> årlig tilførsel kr 800 000</p> <p><i>Tilskudd diverse faste næringsrettede tiltak:</i> ca 240 000 hvert år over næringsfondet, eks kjøp av tjenester fra Saltin AS</p> <p><i>Fokus og engasjement</i> de siste årene bl.a.: ny industri kai, kabelbane Nexans, ny bru i Russånes (Saltdalshytta), Saltenpendelen, tunnelen gjennom Tjernfjellet, utbedring av E 6, erverv industriarealer, innkjøpsordningen m.m.</p> <p><i>Pågående utviklingsprosjekt,</i> årsverk / budsjett / kommunal egenandel som delvis er finansiert over næringsfondet</p> <p>a) <i>Sykkelprosjektet</i> (en person, avsluttes 2013)</p> <p>b) <i>Båtbyggermuseet</i>, pågående: ½ årsverk i 2013</p> <p>c) <i>Slipen Scene:</i> ett årsverk i 2013 - 2014</p> <p>a) og b) har i tillegg generert betydelige eksterne tilskudd til konkrete tiltak så langt i 2013.</p>	<p><i>Rolle / arbeidsdeling i forhold til kommunen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Næringshage og utviklingsselskap som bl.a. skal være en førstelinjetjeneste² for etablerere i Saltdal og Saltdals representant i etablereropplæringen Start opp Salten - aktivt hjelpe fram idéer og tiltak som kan medvirke til utvikling og vekst av eksisterende og ny næringsvirksomhet, herunder søke aktivt etter nye produkter og forretningsområder. - bistå bedrifter med kontakter og nettverk - medvirke i næringsprosjekt, interkommunale og andre nettverk innen innovasjon og næringsutvikling - ha spesialkompetanse på produktutvikling fra ide til ferdig produkt <p><i>Eierskap:</i> 23 aksjonærer, AS-kapital kr 561 200. Kommunen er medeier med 12,5 %.</p> <p><i>Bemanning:</i> 2 personer / årsverk i 2013 (3 personer de siste 2-3 årene), en person har spesialkompetanse på industridesign. Daglig leder fratradte i desember 2012. Ny er ikke tilsatt.</p> <p><i>Omsetning / drift:</i> ca rundt 2,5 mill kr, 2,7 mill kr i 2012. Mer enn 60 % av inntektene kommer fra offentlige kilder, herav ca 15 % som driftsstøtte / kjøp av tjenester. Denne andelen var ca 50 % ved oppstart av selskapet. Kommunen kjøper 1. linjetjenester tilskudd årlig for kr 200 000. Saltin AS har en anstrengt økonomi.</p> <p><i>Samarbeidsavtale med Kunnskapsparken Bodø</i> om Inkubator Salten³. Inntektsramme er på inntil kr 400 000.</p> <p>Saltin AS har kompetanse på industridesign, er sertifisert Miljøfyrtårnkonulent, samarbeidspartner i Start opp Salten (etablereropplæring), arrangør av ulike konferanser m.m. Saltin løser også regionale oppgaver.</p> <p>Samlet inntektspotensial salg av tjenester til bedrifter er på ca 0,8 mill kr</p>
<p><i>Samlet innsats kommune og Saltin AS de siste årene:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 3 - 4 faste stillinger / årsverk og 1- 2 engasjement / årsverk på (midlertidige) prosjekt = ca 5 årsverk - Saltdal kommune bruker ca 1,5- 2,0 mill kr av egne midler på næringsutvikling, inkl. pågående prosjekt - Til sammenligning har Fauna KF på Fauske 4 ansatte / årsverk og en omsetning på 3,7 mill kr i 2012 (9). Fagetaten i næringssspørsmål ligger i Fauske sin kommuneorganisasjon. - Ellers i Salten er næringsutviklingsarbeidet organisert på ulike måter. Kapasiteten og ressursgrunnlaget varierer. 	

Under PLUT ligger også *landbruk* med 3 medarbeidere, ca 2,5 årsverk. Landbruk ivaretar forvaltning av jord- og skoglovene med tilhørende forskrifter og relaterte lover (forpakterloven, konsesjonsloven, skogloven m.fl.), utmark-, vilt- og fiskeforvaltning, motorisert ferdsel i utmark (behandling av søknader om dispensasjon), Miljøplan LA21. Det gis bistand til utviklingstiltak i landbruket.

² Førstelinjetjenesten defineres som gratis rådgivningstjeneste i en første fase for gründere og bedrifter

³ gratis tilbud til personer / bedrifter som har innovative forretningsideer og vekstpotensial

Saltdal kommune har planlagte industri- og næringsområder, byggemodne kommunale næringsstomter og bygg i Rognanfjæra, en stor eiendom og (noe ledig) bygningsmasse på Vensmoen.

Andre aktører og samarbeidspartnere:

<p>Oppgaver som SNF skal jobbe med:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Møteplass for næringslivet i Saltdal (4 møter i året) - Felles talerør og høringsinstans for næringslivet i Saltdal - Felles profilering av næringslivet i Saltdal - Drive foreningsarbeid mot interessante parter - Premissleverandør - Informasjon og ”vaktbikkje” funksjon /informasjonsflyt - Aktivt sekretariat og kontaktpunkt som holder informasjonsflyt og fremdrift. - Felles kontaktpunkt. - Drive informasjonsarbeid mot ungdomsskole og videregående om hva vi kan tilby i Saltdal /rekrutteringsarbeid. 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Saltdal Handelsstandsforening</i>, samarbeid om felles aktiviteter gjennom en sentrumsleder - <i>Saltdal Næringsforening</i> ble reetablert i 2010. SNF skal være en felles forening for næringslivet i Saltdal på tvers av næringene. Saltin AS har sekretariatsansvaret. Det har vært liten aktivitet i foreningen den siste tida. - Lag og foreninger i forbindelse med større arrangement - Nordland fylkeskommune i forbindelse med utviklingen på Storjord, Statskog, Nordlandsmuseet, Statens vegvesen m.fl.
---	---

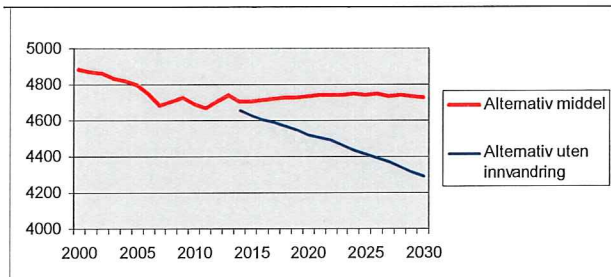
Oppsummering dagens forhold

- Det er 5 – 6 mennesker i Saltdal som arbeider med (nærings-) utviklingssaker og – prosjekt, inklusive noe oppgaveløsning utenfor Saltdal. I sum er det en rimelig god kapasitet.
- Ressursene for å løse kommunens primæroppgaver knyttet til næring er imidlertid meget begrenset
- Folk sitter spredt og er knyttet opp mot ulike organisasjoner / enheter. Det er mange å forholde seg til. Dette hemmer en god kommunikasjon, en effektiv samhandling og faglig utvikling / læring.
- Miljøet blir sårbart også fordi prosjektarbeid utføres av innleide fagfolk på kortvarige engasjement.
- Den lokale grunnfinansiering av utviklingsarbeidet er svak i forhold til ambisjoner, oppgaver og bemanning. Ressursbruken blir dermed lite effektiv, heller ikke i forhold til å hente midler fra eksterne kilder.
- Mye tyder på at engasjementet fra nærings- og arbeidslivet kan bli større dersom man har en hjelpemotor som kan ivareta og følge opp felles interesser og initiativ.
- Det er et godt lokalt og regionalt samarbeidsklima. Saltdal har godt synlige og samfunnsengasjerte bedriftsledere.
- Det er et forbedringspotensial i forhold til samarbeid og samhandling

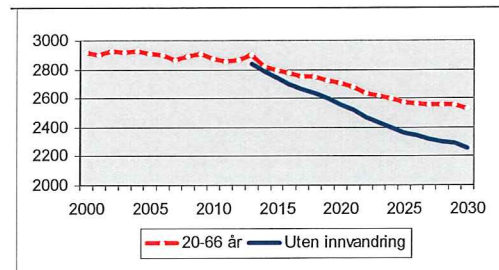

Saltdals-samfunnet; status og utviklingstrekk

Næringsutviklingsarbeidet bør ses i forhold til kommunens ressursgrunnlag og utviklingstrekk. I vedlegget framgår noen momenter hentet fra tilgjengelige kilder som bl.a. SSB og NHO, se vedlegg. Her trekkes det fram noen funn som har særlig relevans for denne saken.

Befolkningsutvikling i Saltdal 2000 – 2030. Framskrivning med og uten innvandring.

Utvikling aldersgruppen 20 – 66 år, med og uten innvandring

Demografiske forhold / utviklingen i folketallet viser:

- nedgang på 142 personer fra i perioden 2000 (4 887) – 2013 (4 745)
- netto utflytting innenlands, men netto innvandring de siste årene har stabilisert folketallet på rundt 4 700 mennesker. Noe av forklaringen ligger i midlertidig bosetting av flykninger.
- yrkesaktive aldersgrupper har vært stabil over mange år
- SSB's framskrivning mot 2030 (middelalternativet) viser at folketallet holdes på dagens nivå, *forutsatt fortsatt netto innvandring*
- det må påregnes en nedgang (- 250) i yrkesaktive aldersgrupper (20 – 66 år) mot 2030, særlig uten innvandring (- 600)

ARBEIDSPLASSER FORDELT PÅ BRANSJER

	I kommunen	I landet (gj.snitt)
Jord/skogbruk/fiske	3,3 %	2,7 %
Industri og olje	16,2 %	10,6 %
Byggevirksomhet	7,8 %	7,7 %
Varehandel	9,3 %	14,4 %
Overnatting og servering	4,4 %	3,2 %
Offentlig administrasjon	4,0 %	6,0 %
Undervisning	8,7 %	8,0 %
Helse-sosial	31,4 %	20,1 %
Tjenester	14,8 %	27,4 %
SUM	100,0 %	100,0 %
Antall arbeidsplasser	2 126	2 543 552

Kilde: SSB, 4. kvartal 2011

Næringsutvikling og sysselsetting:

- Saltdal hadde i 2011 rundt 2 300 arbeidsplasser, med en stor andel av sysselsettingen i industrien (16,2 % mot landets 10,6 %) og i helse- og sosialtjenester (30,4 % mot landets 20,1 %). Det har vært små svingninger i sysselsettingen totalt og mellom hovednæringene.
- Arbeidsplassenes fordeling på hovedsektorer
- Saltdal hadde i 2011 en netto utpendling på 185 personer (458 pendlet ut – 16 % av arbeidsstokken - og 273 pendlet inn), stabilitet over år.
- Mesteparten av arbeidspendlingen skjer mellom nabokommunene – særlig Fauske og Bodø.
- Ledigheten har vært lav de siste årene (80 personer, ca 3 %)

Bedriftsstruktur:

- Har vært stabil de siste årene

Andre forhold:

- NHO utarbeider årlige indikatorer som sammenligner ulike forholdene i landets kommuner. *NæringsNM* rangerer kommunene etter hvor næringslivet gjør det best.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Bodø	30	54	53	37	124	78	47	94	137	78	211	133
Saltdal	363	220	231	235	233	359	83	275	188	144	305	266
Fauske	235	302	265	182	285	283	201	221	254	245	335	396

- Tallene svinger mye fra år til år, hvilket tyder på metodiske svakheter.
- Også i NHO sitt *BærekraftsNM* (som gir uttrykk for hvilke områder som har størst lokal vekstkraft og bæreevne) og *EffektivitetsNM* (som gir uttrykk for hvor effektive kommunene er innen tjenester og forvaltning) kommer Saltdal midt i laget eller i laveste halvdel av kommune Norge.
- Saltdal har en stor andel basisarbeidsplasser som produserer varer og tjenester som eksporteres ut av kommunen. Slik virksomhet finner man både i privat (industrien) og i offentlig / halvoffentlig sektor, eks Ribo. Disse genererer igjen nye arbeidsplasser lokalt.

Analysen; en plattform for utvikling

Forskning på samfunnsutviklingen (Victor Normann) tyder på at 3 av 4 arbeidsplasser i framtida er i skjermet sektor.

De genereres av bostedsvalget for den siste fjerdedelen som om 20 år i hovedsak vil jobbe i kunnskapsintensiv virksomhet, som i prinsippet kan ligge hvor som helst. De vil trekke dit de best kvalifiserte ønsker å bo. Halvparten har høgre utdanning. Det er denne vel 10 % av arbeidsstyrken som vil være framtidens "klyngemagneter".

Bostedsvalget for denne gruppen bestemmes i stor grad av:

- Faglige utfoldelsesmuligheter og jobbmessige valgmuligheter (skifte)
- Valgmuligheter for mer enn en
- Sosialt nettverk
- Bokkvaliteter, natur, kulturtilbud (når alt det andre er på plass)

Oppskriften, iflg. VN:

- Regional utvikling er ikke et nullsumspill
- Vilje til konsentrasjon
- Universitet / kompetanseintensive arbeidsplasser særlig viktige
- Arbeidsmarkeder over en kritisk masse
- Samarbeid om prioriteringer og om steds- og næringsutvikling lokalt
- >> infrastruktur, infrastruktur, infrastruktur

I diskusjonen om organisering av næringsutviklingsarbeidet, bør man drøfte seg fram til et felles ståsted / vurderingsgrunnlag for Saltaldals muligheter og utfordringer de neste 10 – 20 årene. Etterfølgende tabell viser noen momenter. Dette bør være tema for nærmere drøfting blant

beslutningstakere i denne saken.

Vurderinger av nærings- og samfunnmessige utviklingsmuligheter mot 2030

Saltaldals styrker:

- Stabil befolkning / sysselsetting
- Lett tilgjengelig
- Del av et felles, regionalt arbeidsmarked
- Et sammensatt nærings- og arbeidsliv, et stort industrielt miljø
- Ledige næringsarealer og god bredbåndsdekning
- Store naturressurser og kulturverdier
- God samarbeidsklime lokal og regionalt
- Gode bo- og steds-kvaliteter
- Kompetanse innen helse / omsorg

Saltaldals muligheter:

- Videreutvikle industrielle miljø
- Utnytte mulighetene i et regionalt, felles arbeidsmarked
- Utnytte mulighetene i gjennomgangstrafikk og et regionalt fritidsmarked
- Videreutvikle kulturnæringene
- Styrke felles utviklingsarbeid
- Sentrumsutvikling
- Kunnskapsbaserte næringer

Trusler:

- Konkurransutsatt industri som er avhengig av ytre rammebetingelser og til dels eksterne beslutninger
- Handelslekasje

Saltaldals utfordringer:

- Beholde og fornye næringsgrunnlaget, spesielt konkurransutsatt industri
- Konkurransedyktige, lokale betingelser for næringslivet
- Rekruttere kompetent arbeidskraft
- Bosette arbeidsinnvandrere
- Lite synlig i et regionalt og nasjonalt bilde
- Rognan som møtested
- Byggeklare næringstomter

Kjerneoppgaver og tilnærming til en struktur i utviklingsarbeidet

Utgangspunktet for dette arbeidet er spørsmålet: *hvordan kan vi gjennom utnyttelse av de samlede ressurser få best mulig næringsutviklingsarbeid i Saltdal?*

Arbeidsgruppen foreslår å samle ressursene i ett faglig team. Tabellen under gir en oversikt over aktuelle utviklingsoppgaver og en vurdering av organisatorisk plassering. Noen bør og andre kan legges til en felles enhet med et faglig ansvar for oppgaveløsningen, herunder tilrettelegge beslutningsgrunnlaget for bedrifter, politiske eller felles organ. "Kan" – muligheten blir avhengig av organisasjonsmodellen.

Hovedoppgaver	Innhold	Vurderinger
Tilrettelegge næringsmessig infrastruktur	- Planlegge / erverve næringstomter - Byggemodne næringstomter - Øvrig teknisk infrastruktur	- Bør ligge til teknisk etat
Næringsvennlig kommune	- Positiv grunnholdning - Rask respons, prioritet - Konkurransedyktige priser	- Dette gjelder alle kommunale enheter som behandler saker næringslivet fremmer, ikke minst teknisk
Kommunal næringspolitikk	- Utforme og fornye politikken	- <u>Kan</u> ligge til en felles enhet
Kommunale næringsinteresser	- Drifte eiendommer og bygg	- <u>Kan</u> ligge i en felles enhet
Bedrifts- og etablererservice	- Bedriftsrådgivning - Søknadsservice - Etablereropplæring - Inkubator	- <u>Bør</u> samles i en felles enhet - " - " - "
Felles plangrunnlag	- Strategisk næringsplan - Samordne, utveksle årsplaner	- <u>Bør</u> ligge til en felles enhet - "
Felles (utviklings-) prosjekt	- Samfunnsmessig infrastruktur - Stedsutvikling - Felles aktiviteter	- <u>Bør</u> ligge til en felles enhet - " - "
Profilering og markedsføring	- Omdømmebygging - Profilering og posisjonering - Markedsføre fortrinn / muligheter - Markedsføre aktiviteter - Turistinformasjon	- <u>Bør</u> ligge til en felles enhet - " - " - <u>Kan</u> ligge til en felles enhet - "
Lokal utviklingsarena og samhandling	- Utvikle, drifte møteplasser - Kommunikasjon mellom aktører - Felles beslutningsarena - Resultatorienterte arbeidsformer	- <u>Bør</u> ligge til en felles enhet - Et særlig ansvar til en felles enhet - " - "
"Næringssservice"	- Service fellesorgan, sekretariat	- <u>Kan</u> ligge til en felles enhet
Næringspolitisk aktør	- Regionalt og nasjonalt engasjement	- Felles enhet bør tilrettelegge grunnlaget
Landbruk	- Se oppgavene foran	- <u>Kan</u> ligge til en felles enhet. Mange forvaltnings- og driftsoppgaver gjør det neppe formålstjenlig.

Alternative organisasjonsmodeller

Det finnes ulike organisasjonsmodeller som kan møte utfordringene Saltdal-samfunnet står overfor. Alle har sine fordeler og ulemper. Det finnes neppe noe fasitsvar.

<p>Momenter kommunal næringspolitikk:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Regional og lokal samhandling 2. En offensiv tilrettelegging av infrastruktur for næringslivet, herunder egnede bruksarealer på land og sjø 3. Planlegge, byggemodne næringstomter i takt med behovet og til konkurransedyktige priser 4. Bidra til utadrettet markedsføring av Saltdal 5. I kontakten med næringslivet, skal kommunen kjennetegnes av: <ul style="list-style-type: none"> - En positiv og løsningsorientert grunnholdning - Kort responstid på henvendelser og søknader, næringssaker skal prioriteres - Forutsigbarhet og pålitelighet - God samordning og informasjonsflyt internt i kommunen - God næringslivskompetanse blant medarbeidere som har bedriftskontakt - Opplegg for løpende tilbakemeldinger

Kommunen, næringslivet og andre aktører bør derfor vurdere løsningsalternativene sett i lys av bl.a.:

- samfunnsmessige utviklingstrekk og utfordringer
- egne / stedlige forutsetninger og menneskelige ressurser, samarbeidsklima, relasjoner og engasjement
- tilgjengelige ressurser

Alle relevante utviklingsmodeller brukes i naboskapet. Valg av organisasjonsløsning kan være situasjonsbetinget.

I tilnærmingen til løsningsmåter kan noen hensyn trekkes fram:

- Det er nødvendig å arbeide systematisk og langsiktig for utvikling av lokalsamfunnet; lite kommer over natta eller av seg sjøl
- Det er en fordel å arbeide mot felles mål og få til et godt lagspill og effektiv samhandling mellom aktørene
- Utviklingsarbeidet bør forankres til en

- bærekraftig struktur både mht økonomi, bemanning og kompetanse
- For brukerne er det en fordel å ha en aktør / ett miljø å forholde seg til
- Man bør legge til rette for og profesjonalisere prosjektarbeid
- Samling om et felles utviklingsredskap er naturlig. Man bør komme over en "kritisk masse" mht kapasitet og kompetanse slik at utviklingsarbeidet blir minst mulig sårbart. Dette innebærer en stabil grunnfinansiering med tilstrekkelig likviditet / bufferkapital.
- Finne en modell som kan utnytte eksterne muligheter for finansiering av utviklingsarbeidet

Følgende organisasjonsmodeller er vurdert:

Alternativ	Modell	Eksempler	Kommentar
0) – Som i dag	PLUT + Saltin AS + prosjekt	- Gildeskål / Beiarn k + Sjøfossen Næringsutvikling	
1) - "Etagen"	En egen kommunal enhet	- Sørfold kommune - Bodø, samfunnskoret	- Evt. som stabsfunksjon under rådmannen
2) – Samling, KF ⁴	Kommunalt foretak, med varianter	- MON - Fauna KF, 4 årsverk - MNU KF / MU KF	- Også kommunens næringsetat
3) – Samling, AS ⁵	Aksjeselskap, som også er kommunens næringsetat	- Rana Utviklingsselskap, 7 ansatte	- Flere eiere - Kommunal grunnfinansiering

KF- og AS- modellene har lik struktur. Forskjellen ligger først og fremst i at et kommunalt foretak er heleid av kommunen, med kommunestyret som "generalforsamling".

⁴ Som for aksjeselskapet er det her lovfestet ansvar og roller i foretaket (kap. 11 i kommuneloven). Kommunen er eneeier og har et større ansvar enn en aksjonær vil ha etter aksjeloven. KF er ikke selvstendige selskap.

⁵ Ansvar og roller til styre og ledelse er lovfestet (lov om aksjeselskap). Styret har et overordnet ansvar. Eierskapet kan fordeles på mange. Samtidig som roller og ansvar forsterkes gjennom styrerepresentasjon, spesifiseres kommunens ansvar gjennom vedtak av strategiplan og delegering av oppgaver til selskapet. Aksjeselskapsformen assosieres også med næringsvirksomhet og kan bidra til ytterligere aksept i næringslivet. (Kilde, fra (8): Bedriftskompetanse AS).

Fordeler og ulemper ved de ulike modellene er vurdert i tabellen under. Vurderingsgrunnlaget er dagens situasjon mht bemanning / kapasitet de siste årene, dvs. 4 faste stillinger + 2 prosjektårsverk, eventuelt nedskalert til 3 + 1 - 2 prosjektårsverk.

<i>Alternative modeller</i>	Noen fordeler og ulemper
0) Som i dag	<p><i>Fordeler:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Klart skille forvaltning og næringsliv - Mulighet til full kontroll / styring / samordning av kommunens egne ressurser <p><i>Ulemper:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Liten kapasitet på kommunen primæroppgaver og strategisk utviklingsarbeid - Mange å forholde seg til for bedrifter, etablerere og andre - Lite faglig samordning og ingen felles styring av ressursbruken - Små og sårbare miljø - Prosjektarbeid blir situasjonsbetinget og spres ut i etatene, "laushunder" - Begrenset mulighet for felles arenaer og et effektivt lagspill - Videre drift av Saltin AS vanskelig uten økte kommunale tilskudd
1) Samling i "etaten"	<p><i>Fordeler:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Som i alternativ 0), evt. plassering i stabsfunksjon under rådmannen - En enhet å forholde seg til - Faglig samordning, kontorfellesskap og god kobling til andre kommunale enheter - Robust miljø og mulighet for å profesjonalisere prosjektarbeid - Stabilitet, men løpende prioritering av ressursbruk i forhold til andre oppgaver - Enheten kan dra nytte av kommunale, administrative systemer <p><i>Ulemper:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Skille kommune og "de andre" - Uttrykt høgre terskel for kontakt - Begrenset mulighet for å få felles samhandlingsarenaer og få alle skapende krefter med på et lag
2) Samling i et KF, evt. supplert med et "prosjekt AS"	<p><i>Fordeler:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Stort sett som i alternativ 1), men mulighet for å trekke inn andre utviklingsaktører både i det faglige arbeid og i styring / dialog om ressursbruk og prioriteringer - Mulighet for kontorløsning utenfor rådhuset, senke terskel for kontakt - Supplement med et prosjektrettet AS kan være formålstjenlig i forhold til å utløse midler til forretningsmessig prosjektutvikling <p><i>Ulemper:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ledelse / styring av kommunale ressursbruk mer krevende - Flere roller på enkeltpersoner, habilitet må klargjøres
3) Samling i et AS	<p><i>Fordeler:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Mange av fordelene i KF'et - Mulig å trekke nærings- og samfunnslivet sterkere inn i utviklingsarbeidet (styret) - Muligheter for å gi større kraft til etablering / videreutvikling av private bedrifter? <p><i>Ulemper:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Svekker kommunens fagmiljø og strategisk kapasitet og kompetanse - Større avstand mellom kommunens ledelse og bruk av kommunale ressurser - Usikkerhet omkring EØS-regelverket mht grunnfinansiering av selskapet

Noen av ulempene kan kompenseres / elimineres med en gjennomarbeidet struktur, klare kjørerregler, kjente og innarbeidede samarbeidsopplegg og interne avtaler. ***Omforente mål / planer og gjensidig tillit mellom hovedaktørene er en nødvendig betingelse for å lykkes i utviklingsarbeidet – uansett modell.***

I arbeidsgruppens kontakt med Sjøfossen Næringsutvikling AS og Fauna KF på Fauske ble det bl.a. signalisert noen felles erfaringer:

- Positiv effekt av fysisk adskillelse fra kommuneorganisasjonen, gir lavere terskel for kontakt

- Det må sikres en grunnfinansiering for å sikre handlingsrom og kompetanse til effektiv arbeid
- Politisk uavhengighet og langsiktighet
- Et størst mulig fagmiljø er stimulerende. Fast bemanning

All erfaring viser at kommunene må ta et stort økonomisk ansvar for utviklingsarbeidet. Det er da nærliggende å samle ressurser og oppgaveløsning i en kommunal enhet eller et kommunalt foretak.

Et kommunalt foretak bør bygges opp og driftes med sikte på et godt lagspill både innad i kommuneorganisasjonen og utad med nærings- og samfunnsliv. Utviklingsforetaket bør ha minst 3 faste årsverk og en sikker basisfinansiering gjennom lokale midler.

Uten en slik minstestørrelse bør man alternativt vurdere en styrket utviklingsenhet knyttet opp mot rådmannen.

Konsekvenser av skisserte løsningsmodeller

Framdrift:

En ny felles utviklingsenhet bør kunne være operativ senest fra 01.01.14. Det betyr at resten av 2013 bør brukes til diskusjon om alternativene, beslutninger og praktiske og organisatoriske tilpassinger.

Felles for begge modellene (2014):

Til grunn for næringsutviklingsarbeidet i Saltdal bør det ligge:

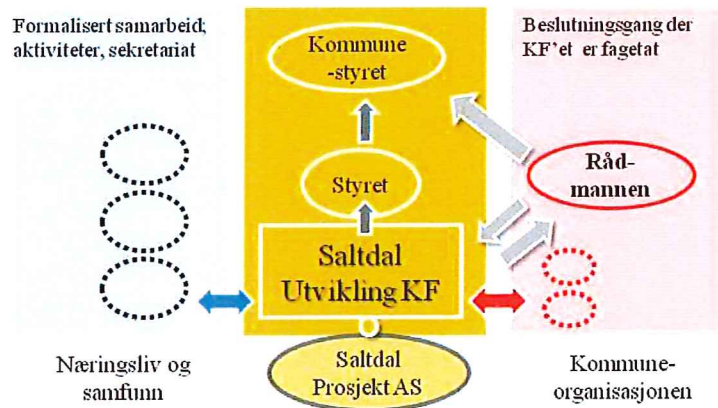
- En Strategisk Næringsplan med langsiktige mål, prioriterte arbeidsområder og konkrete utviklingsprosjekt de nærmeste årene
- En kommunal næringspolitikk der kommunen i navnet og gavnet framstår som næringsvennlig og der brukerne kan gi løpende tilbakemelding
- Arbeidsredskap / rutiner som setter saksområdet på dagsorden i kommunens økonomiplan, budsjett og rapporteringssystem. Dette fører fram til Etatens / KF'ets foretaksplan og årsmelding som bør forberedes og være gjenstand for dialog og erfaringsutveksling med samarbeidspartnerne.
- Leder av enheten bør delta på rådmannens faste ledermøter og være aktiv i kommunens strategiske utviklingsarbeid
- Innarbeide anerkjent metodikk for prosjektarbeid, f.eks. PLP-metoden
- Det lages felles arenaer / forum for jevnlig (2 - 4 ganger i året) dialog om utviklingsarbeidet i Saltdal. Næringslivet og andre utviklingsaktører inviteres med og utfordres til engasjement, medvirkning og påvirkning av utviklingen av Saltdals-samfunnet.
- Interessen for å utvikle bransjemessige nettverk / undergrupper vurderes.
- En bemanning med kapasitet og kompetanse til å håndtere hovedoppgavene offensivt og profesjonelt, bl.a.:
  - oppgaver som *fagetat i nærings spørsmål* med fokus på kommunens interesser og ansvar
  - *bedrifts- og etablererservice* (= førstelinjetjenesten)
  - *prosjektutvikling* knyttet til prioriterte felles- / samfunnsoppgaver eller bedriftsrettede oppgaver
  - *fellestiltak / samhandlingsoppgaver* i løpende dialog med næringslivet (etter nærmere avtale)
- Det bør være minst 3 faste stillinger + 1 – 2 *prosjektengasjement* i etaten / KF'et. Alle fast ansatte bør ha høgre utdanning og kunne tillegges prosjektoppgaver.
- Det er en fordel med et flerfaglig team som framstår som godt synlig lokalt og regionalt med et offensivt, systematisk og profesjonelt arbeid og lagspill.
- Respekt og tillit internt og blant samarbeidspartnerne blir en kritisk suksessfaktor for en ny utviklingsenhet.
- Det må være en *felles kontorløsning for 4 -5 personer* og helst en *inkubatormulighet* med plass til 2 – 3 gründere, praksisplasser.

Alternativet: en kommunal næringsetat / et samfunnskantor

- Navn og organisasjonsmessig plassering som løfter arbeidsfeltet, tydeliggjør ansvar og oppgaver og som synliggjør etaten som et felles arbeidsredskap for Saltdals-samfunnet
- Del av kommunens strategiske utviklingsteam

Alternativet et kommunalt foretak:

- Et navn som enkelt forteller hva foretaket driver med, ønsker å være eller som det er lett å assosiere seg med / være en del av. *Saltdal Utvikling KF* kan være et eksempel.
- Et tilhørende selskap for å håndtere forretningsmessig prosjektutvikling kan være *Saltdal Prosjekt AS*. Dette selskapet har ikke fast bemanning. Det har felles daglig leder med og kjøper tjenester i KF'et.

- Det bør inngås en avtale mellom rådmannen og KF'et om utveksling av tjenester slik at KF'et tar oppgavene som fagetat i næringssaker mot at kommunen yter vanlige administrative tjenester som arkiv, regnskap og revisjon. I slike saker vil daglig leder levere / rapportere til rådmannen som i en ordinær etat.

- KF'et kan / bør ha lett tilgjengelige kontorlokaler utenfor Rådhuset, men teknisk være knyttet opp mot kommunens administrative system. Mulighetene i kommunens egen bygningsmasse bør vurderes nærmere, bl.a. Saltdalsverftet og Slipen Scene (som start på utvikling av innholdet) – eller å gå inn i "ubrukte" leieforhold.

- Styret i KF'et bør ha med representanter for både kommunen og nærings- /arbeidslivet. Antallet styremedlemmer og flertallkonstellasjonen bør vurderes nærmere. Ordinært styrearbeid i dette KF'et oversiktlig og trenger ikke mange styremedlemmer for å være effektivt (3 – 5).
- Det bør imidlertid vurderes å ha flere styremedlemmer med for bevisst å brukes styret som kommunikasjonsforum for lederskapet i Saltdal. Rent praktisk kan arbeidet i styret todeles slik at åpne drøftinger kan tas ved starten eller slutten av møtet. Mosjøen og omegn Nærings-selskap KF har for eksempel et styre på 8 medlemmer

Økonomiske rammer; budsjettskisse for 2014

Under følger en skisse til budsjett for første hele driftsår (2014) med en ny enhet.

Dette gir noen holdepunkt for økonomiske konsekvenser av en reorganisering av næringsarbeidet i Saltdal. Budsjettskissen må bearbeides / detaljeres etter at det er gjort prinsipielle beslutning om valg av løsningsmodell, dvs. i forbindelse med kommunens økonomiplan- og budsjettarbeid.

Post	Budsjett	Merknad
Personalkostnader	2 160 000	3 fast ansatte, gjennomsnitt lønn: 550*1,25 + styrehonorarer 100'
Andre driftskostnader	690 000	Erfaringstall / gjennomsnitt ca kr 230 000 pr ansatt. Her er det ikke regnet med administrative felleskostnader som regnskap, arkivsystem m.m som blir en motytelse fra rådmannen for levering av fagetatstjenester
Prosjektkostnader	350 000	Støtte til diverse tiltak og egenkapital prioriterte prosjekt.
<i>SUM kostnader</i>	<i>3 200 000</i>	
Overføringer fra kommunen	2 800 000	
Andre inntekter	400 000	Serviceavgifter, sekretariatsinntekter, eksterne
<i>SUM inntekter</i>	<i>3 200 000</i>	
<i>Brutto driftsresultat</i>	<i>0</i>	

(Til sammenligning hadde Fauna KF i 2012 personalkostnader på 1,9 mill kr, andre kostnader 1,2 mill kr, Sum kostnader 3,1 mill kr, overføringer fra kommunen 3,4 mill kr, andre inntekter 0,3 mill kr og SUM inntekter 3,7 mill kr med et driftsresultat på 0,6 mill kr)

Oppfølging

Det vil være fordel om løsningsmodellen drøftes med berørte og samarbeidspartnere før det tas formelle beslutninger. Dette for å sikre kunnskap og oppslutning om det valget som skal foretas.

Det bør også inviteres til å drøfte praktiske samarbeidsrutiner og kjøreregler for i forbindelse med oppstart av en reorganisert modell. Dette for å finne effektive møteplasser og samhandlingsopplegg som bidrar til aktiv deltakelse i utviklingsarbeidet. På samme måte må man nærmere se på å finne egnede kontorløsninger.

I tilfelle man prinsipielt beslutter å etablere et kommunalt foretak, så må man bl.a. innom følgende gjøremål i løpet av høsten 2013:

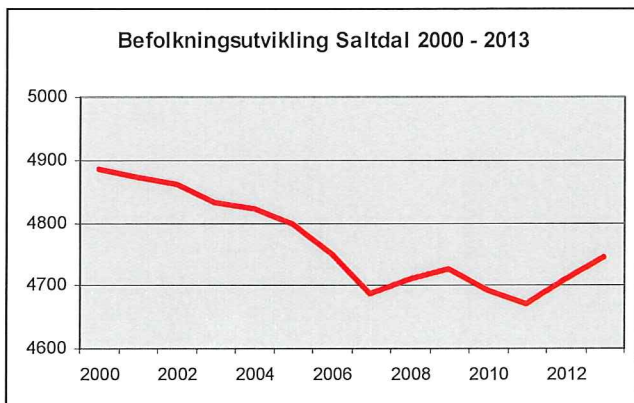
- Utarbeide stiftelsesgrunnlaget, bl.a. vedtekter, foretaksnavn, styresammensetning m.m.
- Tilsvarende for et eventuelt prosjektselskap
- Utarbeide samarbeidsavtale mellom foretak og rådmannen om foretakets rolle som kommunal fagetat i nærings spørsmål, dvs. å utveksle tjenester
- Utvikle struktur og praktiske samarbeidsrutiner for et effektivt og tillitsfullt samarbeid innad og utad
- Se på overgangsordninger for pågående prosjekt slik at de etter hvert tilknyttes / videreføres i foretaket
- Vurdere mulige løsninger for et kontorfellesskap og praktiske konsekvenser av dette
- Beslutte etableringen av foretak og eventuelt prosjektselskap
- Rekruttere medarbeidere
- Utarbeide budsjett og en foretaksplan for 2014

Referanser

1. Næringsutviklingsarbeid i Saltdal. Rapport fra arbeidsgruppen. Xx.xx.2013.
2. Samarbeids- og tjenesteavtale mellom Saltdal kommune og Saltin AS
3. Fauna KF (www.fanakf.no)
4. Mosjøen og omegn nærings selskap KF, MON (www.mon.no)
5. Meløy Næringsutvikling AS, Meløy Næringsutvikling KF, Meløy Utvikling KF (www.mnu.no)
6. Sjøfossen Næringsutvikling (www.sjofossen-snu.no)
7. Rana Utviklings selskap AS (www.ru.no)
8. Evaluering av Team Bodø KF
9. Årsberetning 2012 Fauna KF
10. Presentasjon av Saltin AS, 2012 (Hvem er vi, hva gjør vi og litt om hvordan)

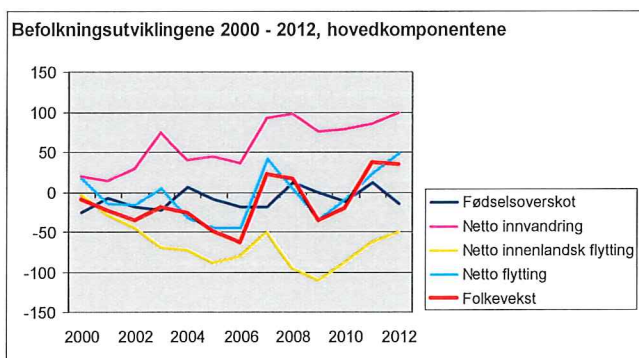
Vedlegg

Utviklingstrekk befolkning og sysselsetting

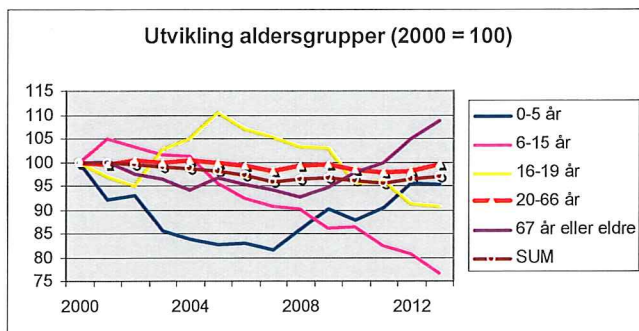
Befolkningsutviklingen 2000 – 2013:

- Nedgang fra xx til xx personer
- Fallende tendens først, men utflating de siste 5 – 6 årene

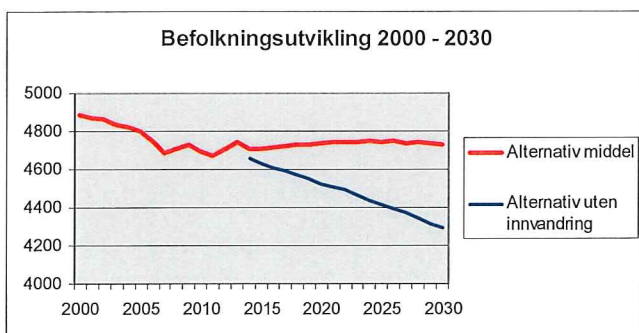
Hovedkomponentene i befolkningsutviklingen er:

- *Fødselsoverskuddet* som svinger omkring 0
- Det har vært netto *innenlands utflytting* fra Saltdal i perioden
- *Netto innvandring* kompenserer dette helt eller delvis, spesielt de siste årene
- *Innvandringen* har bidratt til å stabilisere folketallet omkring 4 700 personer

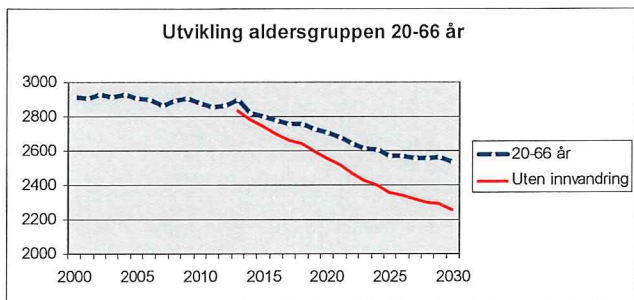
Utvikling i viktige aldersgrupper

- Førskolekullet hadde nedgang, men økte deretter til 2000-nivået
- Grunnskolekullene har en sterkt fallende tendens. Det samme gjelder kullene i videregående skole.
- *De yrkesaktive aldersgruppene har vært stabil i hele perioden*
- Antall eldre over 67 år vokse raskt de siste årene.

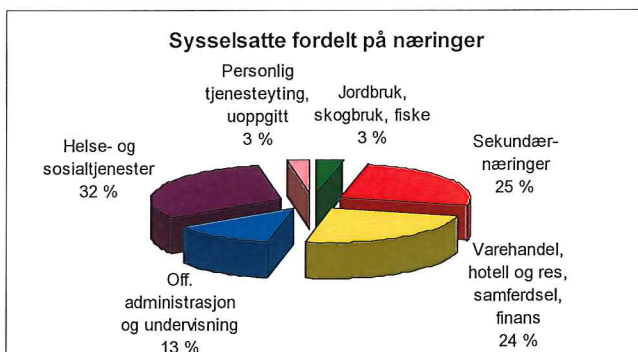
Framskriving av folketallet, SSB's middelprognose:

- tyder på at folketallet i Saltdal kan stabiliseres på ca 4 700 personer fram mot 2030
- dette forutsetter en (høg) netto innvandring som i perioden 2007 – 2011
- Uten slik innvandring vil folketallet synke mot 4 200 personer i 2030

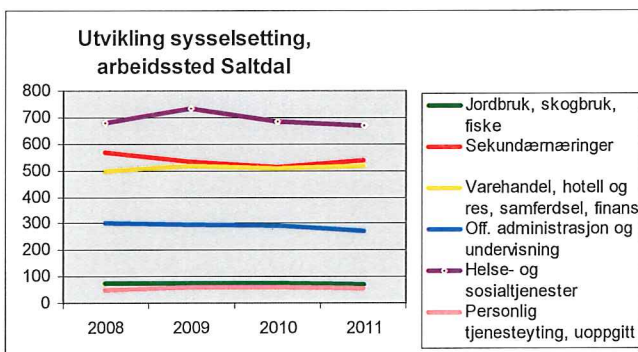
Framskrivning yrkesaktive mot 2030:

- De yrkesaktive aldersgruppene var på vel 2 800 personer i 2013
- Framskrivning av folketallet viser at denne aldersgruppen minsker med ca 250 personer med innvandring (som i perioden 2007 – 2011) og
- En nedgang på 600 personer uten netto innvandring

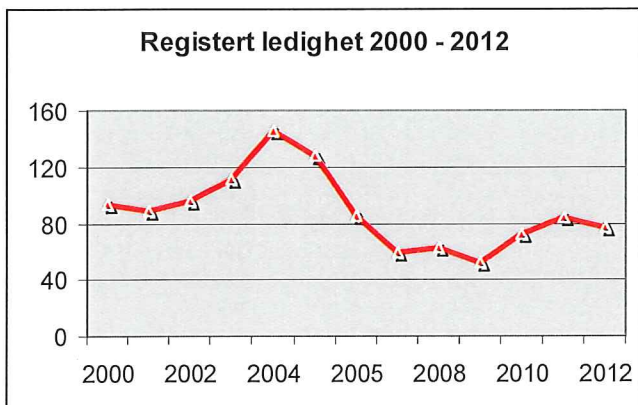
Syssetting / arbeidsplasser i Saltdal:

- I 2011 var det ca 2 300 arbeidsplasser (= antall sysselsatte med arbeidsplass i Saltdal, uavhengig av bosted)
- Figuren viser fordelingene på næringer
- Saltdal kommune har en særlig stor andel i sekundærnæringerne (industri) sett i forhold til andre kommuner i Salten og Nordland
- Også helse—og sosialtjenesteandelen er høy

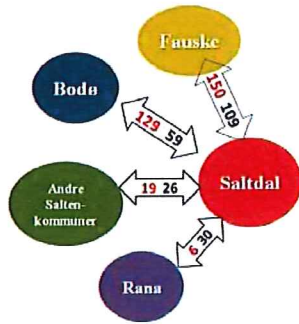
Utvikling sysselsatte fordelt på næringer i perioden 2008 – 2011:

- Stor stabilitet i antall arbeidsplasser over tid
- En liten nedgang i helse- og sosialtjenester og offentlig administrasjon og undervisning

Utvikling ledighet 2000 – 2012:

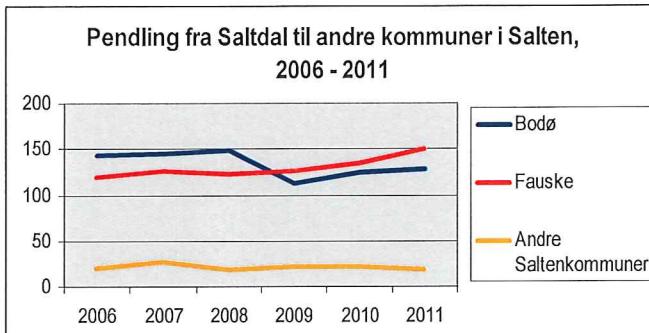
- Noen svingninger over tid, med
- Stabilitet på rundt 80 personer (i mai, noe svingning over året)
- Dette er ca 3 % av arbeidsstokken på ca 2 600 personer (NB! Noe ulikt grunnlag i de ulike registreringer) = et relativt lavt nivå / full sysselsetting

Arbeidspendling mellom Saltdal og nabokommunene i 2011. Røde tall = utpendling fra Saltdal, svarte tall er innpendling til Saltdal

Pendling:

- I 2011 pendlet 458 personer fra Saltdal til andre kommuner / arbeidssteder i Norge, men
- 273 personer pendlet inn til Saltdal for arbeid samme år.
- Netto utpendling var dermed på 185 personer.
- Antall personer med både bolig og arbeidssted i Saltdal har svinget litt omkring ca 1 900 personer de siste 5 årene
- Arbeidspendlingen til og fra nabokommunene er vist på figuren. Det er et felles arbeidsmarked i Salten og mot Rana.
- Pendlingen har hatt stor stabilitet over tid.
- Oslo peker seg ut som den største pendlerkommunen utenom naboskapet med 27 personer som pendlet ut og 6 personer som pendlet inn til Saltdal i 2011.

- NHOs NæringsNM rangerer kommunene etter hvor næringslivet gjør det best. Rangeringen er basert på bedriftenes vekst og lønnsomhet, nyetableringer og næringslivets relative størrelse.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Bodø	30	54	53	37	124	78	47	94	137	78	211	133
Saltdal	363	220	231	235	233	359	83	275	188	144	305	266
Fauske	235	302	265	182	285	283	201	221	254	245	335	396

- NHOs BærekraftsNM

NHOs BærekraftsNM gir uttrykk for hvilke områder som har størst lokal vekstkraft og bæreevne. Kommunene rangeres etter forhold ved arbeidsmarked, demografi, kompetanse, økonomi og bæreevne

2011	A=Arbeidsmarked D=Demografi			K=Kompetanse Ø=Økonomi	
	ALLE	A	D	K	Ø
1837 Meløy	252	187	251	386	128
1838 Gildeskål	397	397	405	280	393
1839 Beiarn	402	353	413	407	337
1840 Saltdal	346	344	368	279	272
1841 Fauske	279	307	277	231	204
1845 Sørfold	374	303	392	371	301
1848 Steigen	386	366	381	285	386
1849 Hamarøy	352	315	304	294	380

SAMARBEIDS- OG TJENESTEAVTALE MELLOM SALTDAL KOMMUNE OG SALTIN AS

Saltin og Saltdal kommune skal i fellesskap arbeide for å utvikle næringslivet i Saltdal, og det skal være en god dialog mellom partene om næringsutvikling i kommunen.

Saltdal kommunes økonomiske støtte til Saltin knyttes til det arbeid selskapet gjør i forhold til næringsutvikling i Saltdal, der både generelle oppgaver og direkte rådgivning overfor etablerere i kommunen inngår. Det er viktig at kommunens støtte ikke knyttes til arbeid der det er konkurranse med andre etablerte bedrifter i Saltdal.

Saltin`s rolle

Saltin AS er en næringshage og utviklingsselskap som skal bistå etablerere og initiativtakere fra idéfasen og fram til realisering, med det formål å skape nye forretningsmuligheter og bedrifter.

Selskapet skal:

- Inneha spesialkompetanse på produktutvikling fra ide til ferdig produkt.
- gå aktivt inn og hjelpe fram idéer og tiltak som kan medvirke til utvikling og vekst av eksisterende og ny næringsvirksomhet i Saltdal kommune, herunder søke aktivt etter nye produkter og forretningsområder.
- spesielt se til at det for prosjekter under utvikling etableres de riktige kontakter og forbindelser til det offentlige og private støtteapparat for næringslivet.
- aktivt samarbeid med Saltdal kommune og andre offentlige og private tiltaksorgan i og utenfor kommunen.
- være en førstelinjetjeneste for etablerere i Saltdal. Gi et tilbud til Saltdals innbyggere og eksisterende virksomheter om veiledning innen produktutvikling og næringsutvikling. Driftstilskuddet fra Saltdal kommune er et grunntilskudd som bidrar til å sikre at man har et slikt tilbud i Saltdal. Videre skal personer og bedrifter kunne ha et første møte og dialog med Saltin AS uten at det skal kreves betaling for dette. Når kontakten går over til å bli et oppdrag, skal Saltin AS kunne beregne normale timesatser for dette.
- delta etter beste evne og økonomi i møter og diskusjoner med Saltdal kommune vedrørende ulike næringsprosjekter, både kommunale og andre.
- delta etter beste evne og økonomi i interkommunale nettverk og andre nettverk innen innovasjon og næringsutvikling.
- være Saltdals representant i felles etablereropplæring i Saltdal ("Start opp Salten")

Saltdal kommunes rolle

Saltdal kommune har som målsetting å være en næringsaktiv og næringsvennlig kommune. Kommunen skal ha fokus på næringsliv og utvikling av dette. Alle forhold der næringslivet er i kontakt med kommunen har betydning for om næringslivet oppfatter kommunen som næringsvennlig (for eksempel byggesak, reguleringsplaner, delingssaker, søknader om tilskudd m.m.). Saltdal kommune skal prioritere næringslivet ved saksbehandling.

Saltdal kommune har et spesielt ansvar for:

- Tilrettelegging, infrastruktur næring
  - regulering av industriområder
  - Industritomter, evt. erverv av industriområder
  - grunnleggende infrastruktur i disse områdene (vei, vann og kloakk)
  - Samarbeid med næringslivet om andre konkrete behov (for eksempel dypvannskai, Rusånes bru, transportbane). Samarbeid og samfinansiering mellom kommune, bedrifter, innovasjon Norge, fylkeskommunen og Innovasjonsprogram Salten
- Utarbeiding av strategisk næringsplan i samarbeid med næringslivet, samt oppfølging av kommunens rolle i vedtatt plan.
- Arbeide aktivt for å tiltrekke ny næringsvirksomhet til kommunen
- Aktiv jobbing for å opprettholde/utvikle eksisterende arbeidsplasser i Saltdal
- Ha god samhandling med fylkeskommunen, fylkesmannen, Innovasjon Norge og andre offentlige instanser og benytte de muligheter som ligger for offentlig finansiering
- Initiere og gjennomføre prosjekter med tanke på næringsutvikling og etablering av virksomhet (f.eks utviklingsprosjekt Rognanfjæra, NUVO m.v.)
- Kommunal støtte til nyetableringer og bedriftsutvikling i eksisterende bedrifter
- Samarbeid og god kontakt med næringslivet. Synliggjøre behov for offentlig medvirkning
- Tilrettelegging av annen infrastruktur
  - boligtomter
  - skoler
  - barnehager
  - fritids- og kulturtilbud

I tillegg skal Saltdal kommune og Saltin ha gjensidig orientering om saker det arbeides med og videre samarbeide om:

- Veiledning, informasjon og samtalepartner i forbindelse med etablering
- Bistand ved søknader til Innovasjon Norge og andre

Rognan 05.01.10

Saltdal kommune

Saltin AS

Utskrift fra møteprotokoll

23

Møte i: **Salten Regionråd**

Dato: **21. februar 2014**

Sak: **SR-sak 02/14 Oppfølging av SR-sak 40/13 – Mulighetsstudie “Salten – nordområdenes hovedstad”**

Enstemmig vedtak:

1. Salten Regionråd vil på vegne av kommunene igangsette et prosjekt for å utrede en fram-tidsrettet og robust organisering av kommunal sektor i Salten.
2. Salten Regionråd er prosjekteier og vedtar mandat og prosjektets innhold.
3. AU blir prosjektets styringsgruppe utvidet med alle kommunene og to tillitsvalgte. Styringsgruppen utarbeider forslag til utredningsprogram som vedtas av regionrådet i juni 2014. Styringsgruppen er ansvarlig for å opprette nødvendige arbeidsgrupper i henhold til utredningsprogrammet.
4. Følgende tema ønskes belyst i utredningsprogrammet
  - a) Kommunal tjenesteproduksjon og økonomi
  - b) Infrastruktur, samferdsel, utdanning og kompetanse
  - c) Frivillig sektor
  - d) Muligheter og utfordringer med fokus på industri, næringsliv og sysselsetting
  - e) Demokrati, innflytelse og deltakelse
  - f) Alternative modeller for organisering av kommunal sektor i Salten som i et langsiktig perspektiv gir livskraftige lokalsamfunn og robuste kommuner
  - g) Nye oppgaver og muligheterKommunestrukturprosjektet i Salten fra 2006 tas inn i arbeidet.
5. Salten Regionråd anmoder kommunene om å slutte seg til prosjektet, samt redegjøre for hvordan innbyggerne i den enkelte kommune kan involveres i prosessen.

SR-sak 02/14   OPPFØLGING AV SR-SAK 40/13 – MULIGHETSTUDIE “SALTEN – NORDOMRÅDENES HOVEDSTAD”

Innledning

Regjeringen har lansert at de ønsker å få på plass en ny kommunereform som har til hensikt å skape større og mer robuste kommuner. I forståelse med KrF og Venstre på Stortinget ønsker regjeringen å få til en bred politisk enighet om en ny kommunestruktur og kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner har oppfordret kommune-Norge om å starte opp arbeidet. Fra regjeringens side er det ønskelig med en prosess der kommunene ser verdien av å få til en ny struktur med mer robuste kommuner og ny oppgavedeling for dagens tre forvaltningsnivåer. De har satt ned et ekspertutvalg som skal bidra til en kunnskapsbasert debatt rundt ny kommunestruktur og legger til våren fram kommuneproposisjonen hvor de vil utdype noe mer hva en ny kommunestruktur kan innebære.

I regionrådets møte i november 2013 inviterte Bodøregionens utviklingselskap (BRUS) regionrådet til å delta i mulighetsstudien “Salten – Nordområdenes hovedstad”.

Følgende vedtak ble gjort i SR-sak 40/13:

1. Salten Regionråd tar presentasjonen til orientering.
2. Salten Regionråd stiller seg positiv til å delta i mulighetsstudien “Salten - nordområdenes hovedstad – En mulighetsstudie med hovedfokus på næringsmessige utfordringer”. Saken oversendes de enkelte kommuner for videre behandling og tilslutning.
3. Salten Regionråd vil supplere denne kunnskapsinnhentingene med andre utredninger som
  - ivaretar andre samfunnsperspektiver
  - ser på alternative modeller for organisering av kommunene i Salten

I etterkant av regionrådsmøtet kom den formelle invitasjonen fra BRUS hvor de inviterte kommunene og regionrådet til et samarbeid og deltakelse i en mulighetsstudie om fordeler og ulemper ved en storkommune i Salten. Mulighetsstudien skulle ha et særlig fokus på næringslivets behov og rammevilkår for å bidra til å skape utvikling og vekst. I ettertid har BRUS justert kursen noe, etter innspill og tilbakemeldinger fra kommunene. BRUS har presisert at de kun ønsker å være en aktiv tilrettelegger og deltaker i den prosessen som allerede pågår i kommunene, og at det er de folkevalgte som bestemmer hvilke spørsmål som skal stilles i mulighetsstudien. BRUS ønsker å delta som innspiller i prosessen samtidig som de ønsker et nært samarbeid mellom politikken og næringslivet. BRUS har derfor foreslått at regionrådet kan ha en koordineringsrolle i styringen av mulighetsstudien, og at mulighetsstudien ledes av en styringsgruppe bestående av de kommunene som er med, samt en til to representanter fra BRUS og en til to eksterne representanter.

Beskrivelse

For å komme i gang med mulighetsstudien for Salten foreslås det at man omorganiserer prosjektet på følgende måte:

1. Det igangsettes en mulighetsstudie, under forutsetning av at finansiering kommer på plass, som har til formål å utrede alternative modeller for organisering av kommunene i Salten som i et langsiktig perspektiv gir livskraftige kommuner.
2. Mulighetsstudien ledes av Salten Regionråd som er prosjektansvarlig og oppdragsgiver for mulighetsstudien.
3. Det etableres en styringsgruppe som konstituerer seg selv og som ledes av Salten Regionråd. Styringsgruppen har det overordnede ansvaret for at mulighetsstudien blir gjennomført i tråd med de planer som foreligger, og rapporterer til regionrådet og deltakende kommuner.
4. Alle kommunene i Salten inviteres inn i styringsgruppen. I tillegg inviteres to representanter fra BRUS samt andre eksterne representanter som det er naturlig å invitere.
5. Det etableres arbeidsgrupper innenfor de ulike temaer hvor det er naturlig. BRUS bes om å lede en arbeidsgruppe for delutredningen som har fokus på næringsliv og sysselsetting. Arbeidsgruppen rapporterer til styringsgruppen. Det opprettes arbeidsgrupper for de andre delutredningene hvor dette er naturlig, og arbeidsgruppene utnevner selv en leder til gruppen.
6. Sekretariatet i Salten Regionråd er sekretær for styringsgruppen og sørger for møteinnkallelse og den praktiske gjennomføringen av møter i styringsgruppen, samt fører referat for styringsgruppen. Arbeidsgruppene har selv ansvaret for å skrive referat og den praktiske gjennomføringen av møter i arbeidsgruppen.
7. Det leies inn eksternt bistand til å gjennomføre de utredningene som er nødvendig, samt gjennomføre nødvendige prosesser tilknyttet mulighetsstudien. De tidligere utredningene som er gjort i kommunestrukturprosjektet i 2004-2006 tas med inn i arbeidet.
8. Mulighetsstudien søkes finansiert gjennom et spleiselag av midler fra KMD, fylkesmannen, BRUS, regionrådet og kommunene. Regionrådet og kommunene økonomiske innsats kan skje gjennom egeninnsats.
9. Følgende tema foreslås belyst i mulighetsstudien:
  - a) Demografi
  - b) Kommunal tjenesteproduksjon og økonomi
  - c) Infrastruktur, samferdsel, utdanning og kompetanse
  - d) Kultur og idrett
  - e) Muligheter og utfordringer med fokus på næringsliv og sysselsetting
  - f) Demokrati, innflytelse og deltakelse
  - g) Alternative modeller for organisering av kommunene i Salten som i et langsiktig perspektiv gir livskraftige kommuner

Budsjett og finansieringsplan

Mulighetsstudien legges ut på anbud med forbehold om finansiering. Eksterne kostnader søkes i første omgang finansiert hos KMD, Fylkesmannen og BRUS.

Vurdering

I forbindelse med invitasjonen fra Bodøregionens utviklingsselskap (BRUS) til de 9 kommunene i Salten kan det se ut som at alle kommunene er positiv til en utredning av kommunestrukturen i Salten, men at den må styres av kommunene selv. Engasjementet fra BRUS er svært positivt, men har den svakhet at det fremstår som at BRUS er lokomotivet i en utredning for å få til en storkommune i Salten. Prosessen må ledes av politikerne, noe som også BRUS har presisert er deres formål og hensikt.

Kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner har allerede oppfordret kommune-Norge om å starte opp arbeidet. Flere kommuner og regioner, både i Nord-Norge men også i andre deler av landet, har igangsatt en prosess for å utrede ny kommunestruktur i deres region. Sist ut er Vesterålen Regionråd som har søkt fylkesmannen om midler til et 2-årig utredningsprosjekt om ny kommunestruktur i Vesterålen. Det er foreløpig kommet få innspill og signaler fra regjeringen om innhold, retning og framdrift for prosessen omkring ny kommunestruktur. Dette bør forventes lagt fram senest våren 2014 i forbindelse med at kommuneproposisjonen legges fram.

Som tjenesteprodusenter har kommunene sin primæroppgave i å sikre gode og brukervennlige velferdstjenester i de enkelte lokalsamfunn. Kommunene er samtidig ansvarlige for en omfattende administrasjon og produksjonsvirksomhet hvor hensynet til effektiv ressursbruk, kompetanse og kvalitet kan tilsi samordning av deler av den kommunale forvaltning. Det er ikke bare de små kommunene som er sårbare ift kompetansekrevende tjenesteyting, dette gjelder også i større kommuner, som derfor også vil kunne tjene på å få på plass en del fellesfunksjoner. En utredning om ny kommunestruktur må se på om en kommunesammenslåing utløser reelle samordningsgevinster innenfor sentrale og tunge kommunale oppgaver, og om dette kan gi innbyggerne bedre kommunale tjenester. Formålet for Salten må være å drøfte på hvilken måte en i Salten kan etablere en kommunestruktur som i et langsiktig perspektiv gir livskraftige kommuner.

Det foreslås å igangsette en mulighetsstudie som ledes av kommunene gjennom Salten Regionråd. BRUS og andre relevante aktører inviteres til å delta i mulighetsstudien. Det etableres en styringsgruppe og arbeidsgrupper ved behov, og mulighetsstudien søkes finansiert gjennom et spleiselag av midler fra KMD, fylkesmannen, BRUS, regionrådet og kommunene. Det leies inn ekstern bistand til å gjennomføre selve utredningene og som kan være prosessansvarlig underveis i mulighetsstudien.

Under henvisning til foranstående anbefalte sekretariatsleder at saken legges frem for Regionrådet med følgende

Forslag til innstilling:

1. Det igangsettes en mulighetsstudie, under forutsetning av at finansiering kommer på plass, som har til formål å utrede alternative modeller for organisering av kommunene i Salten som i et langsiktig perspektiv gir livskraftige kommuner.

2. *Mulighetsstudien ledes av Salten Regionråd som er prosjektansvarlig og oppdragsgiver for mulighetsstudien.*
3. *Det etableres en styringsgruppe som konstituerer seg selv og som ledes av Salten Regionråd. Styringsgruppen har det overordnede ansvaret for at mulighetsstudien blir gjennomført i tråd med de planer som foreligger, og rapporterer til regionrådet og deltakende kommuner.*
4. *Alle kommunene i Salten inviteres inn i styringsgruppen. I tillegg inviteres to representanter fra BRUS samt andre eksterne representanter som det er naturlig å invitere.*
5. *Det etableres arbeidsgrupper innenfor de ulike temaer hvor det er naturlig. BRUS bes om å lede en arbeidsgruppe for delutredningen som har fokus på næringsliv og sysselsetting. Arbeidsgruppen rapporterer til styringsgruppen. Det opprettes arbeidsgrupper for de andre delutredningene hvor dette er naturlig, og styringsgruppen utnevner relevante aktører til å lede disse arbeidsgruppene.*
6. *Sekretariatet i Salten Regionråd er sekretær for styringsgruppen og sørger for møteinnkallelse og den praktiske gjennomføringen av møter i styringsgruppen, samt fører referat for styringsgruppen.*
7. *Det leies inn ekstern bistand til å gjennomføre de utredningene som er nødvendig, samt gjennomføre nødvendige prosesser tilknyttet mulighetsstudien. De tidligere utredningene som er gjort i kommunestrukturprosjektet i 2004-2006 tas med inn i arbeidet med gjennomføring av mulighetsstudien.*
8. *Mulighetsstudien søkes finansiert gjennom et spleiselag av midler fra KMD, fylkesmannen, BRUS, regionrådet og kommunene. Regionrådet og kommunene økonomiske innsats kan skje gjennom egeninnsats.*
9. *Følgende tema foreslås belyst i mulighetsstudien:*
  - a) *Demografi*
  - b) *Kommunal tjenesteproduksjon og økonomi*
  - c) *Infrastruktur, samferdsel, utdanning og kompetanse*
  - d) *Kultur og idrett*
  - e) *Muligheter og utfordringer med fokus på næringsliv og sysselsetting*
  - f) *Demokrati, innflytelse og deltakelse*
  - g) *Alternative modeller for organisering av kommunene i Salten som i et langsiktig perspektiv gir livskraftige kommuner*

Arbeidsutvalgets behandling

Arbeidsutvalget behandlet saken i møte 7. februar 2014 under AU-sak 05/14 og legger saken frem for regionrådet uten innstilling.

I regionrådets møte legges det fram status for behandling av sak om mulighetsstudie i kommunene, samt forslag til framdriftsplan for arbeidet med ny kommunestruktur i Salten.

Forslag til vedtak:

Bodø, den 14.02.2014

Kjersti Bye Pedersen
sekretariatsleder

Trykte vedlegg:

Invitasjon fra BRUS av 25.11.2013

E-post fra BRUS av 21.01.2014

Vår ref
2011/1326

Saksbehandler
Christin Kristensen, tlf.: 75 68 20 18

Dato
31.01.2014

Besparelser ved reduksjon av antall medlemmer av kommunestyret, levekårsutvalget og formannskapet

Kommunestyret:

En tar her utgangspunkt i antall ordinære møter i 2014

Antall/besparelse	Møtegodtgjørelse	Tapt arbeidsfortjeneste *)	Sum besparelse
11 medl.	16 medl. x 7 x kr. 325	16 medl. x 7 x kr. 1000	Kr. 148.400
15 medl.	12 medl. x 7 x kr. 325	12 medl. x 7 x kr. 1000	Kr. 111.300
19 medl	8 medl x 7 x kr. 325	8 medl x 7 x kr. 1000	Kr. 74.200
21 medl	6 medl. x 7 x kr. 325	6 medl. x 7 x kr. 1000	Kr. 65.600
23 medl	4 medl. x 7 x kr. 325	4 medl. x 7 x kr. 1000	Kr. 37.100
25 medl	2 medl. x 7 x kr. 325	2 medl. x 7 x kr. 1000	Kr. 18.550

*) Tapt arbeidsfortjenesten er anslått til et lavt gjennomsnitt da det er vanskelig å komme frem til et konkret tall.

Hvis det vedtas å redusere antall kommunestyremedlemmer er det kanskje også naturlig å vurdere antall medlemmer i formannskapet og levekårsutvalget.

I hht kommunelovens §8, 1. ledd er det et krav at formannskapet skal ha minst 5 medlemmer.

I kommunelovens §10, 2. ledd er det et krav at andre faste utvalg som kommunestyret oppretter skal ha minst 3 medlemmer.

Hvis man vurderer å redusere medlemstallet til formannskap og levekårsutvalget til 5, vil det gi følgende besparelser:

Type utgifter/utvalg	Formannskap	Levekårsutvalg
Møtegodtgjørelse	2 medl. x 16 møter x kr. 325	2 medl. x 7 x kr. 325
Tapt arbeidsfortjeneste *)	2 medl. x 16 møter x kr. 1000	2 medl. x 7 x kr. 1000
Årlig godtgjørelse	2 medl. x kr. 9.000	2 medl. x kr. 5.000
Besparelse	Kr. 60.400	Kr. 28.550
Total besparelse	Kr. 88.950	

Vår ref
2011/1326

Saksbehandler
Christin Kristensen, tlf.: 75 68 20 18

Dato
31.01.2014

Mandatfordeling ved ulike antall medlemmer i kommunestyret med utgangspunkt i 2011 valget

I hht §7, 2. ledd i kommuneloven skal kommuner som har under 5000 innbyggere ha minst 11 medlemmer og de som har mellom 5000 og 10000 kan minst 19 medlemmer.

Ut fra føringene i kommuneloven kan Saltdal kommunestyret ha et minste antall på 11 mens det er ikke fastsatt et maksimumstall i fht innbyggerantallet. Dette er opp til kommunestyret til å bestemme. Det som er et krav er at antallet skal være et oddetall.

Nedenfor er en tabell over mandatfordeling i forhold til valgresultatet fra 2011 med eksempler på ulike antall medlemmer.

Parti/antall medlemmer	11	15	19	21	23	25
AP	4	6	8	8	8	9
SV	1	1	1	1	2	2
SP	1	1	1	1	2	2
H	4	5	6	7	7	8
FRP	1	2	2	3	3	3
KRF			1	1	1	1

Som det fremgår av tabellen, vil samtlige av de 6 partiene i dagens kommunestyre få representanter ved et antall av 19 medlemmer.

Valg av antall medlemmer bør være en avveining mellom effektivisering/besparelse og opprettholdelse av en god demokratisk fordeling og representasjon.